

FIN**TEST**

FINTEST

Finančné rozhodnutia patria medzi najzásadnejšie rozhodnutia v živote človeka. Otvplyvňujú nielen aktuálnu životnú úroveň, ale aj dlhodobú stabilitu, pocit istoty, mieru slobody a kvalitu medziľudských vzťahov. Napriek ich významu sa mnohé veľké finančné rozhodnutia robia impulzívne, pod vplyvom emócií, sociálneho tlaku alebo krátkodobého komfortu, bez hlbšieho zamyslenia sa nad ich dôsledkami.

Práve preto majú finančné návyky mimoriadnu silu. Ide o opakované správanie a spôsob uvažovania, ktoré sa časom stávajú prirodzenou súčasťou každodenného života a majú dlhodobý vplyv na finančnú aj životnú pohodu jednotlivca.

FINTEST

FINTEST je finančný návyk založený na princípe, že pred každým veľkým finančným výdavkom z vlastných prostriedkov sa overuje osobná pripravenosť jednotlivca prostredníctvom simulovaného testu. Ak jednotlivec v teste nedosiahne minimálnu úspešnosť, rozhodnutie sa vedome odkladá.

Veľkým finančným výdavkom sa rozumie také rozhodnutie, ktoré výrazne znižuje finančnú rezervu, obmedzuje budúcu flexibilitu alebo má dlhodobé následky na životnú situáciu jednotlivca. Typickými príkladmi sú kúpa auta z vlastných úspor, kúpa bytu alebo domu bez úveru, investovanie významnej časti úspor či iné zásadné životné rozhodnutia s finančným dopadom.

Akčný plán

Aby bol FINTEST prirodzený, udržateľný a použiteľný v reálnom živote, je podporený funkčným prototypom aplikácie, ktorá slúži ako praktický nástroj na jeho uplatňovanie.

Prototyp aplikácia je verejne dostupný online na adrese:

<https://fintest.base44.app>

Používateľ v aplikácii najskôr opíše svoj konkrétny finančný problém alebo plánované rozhodnutie (napríklad kúpu auta alebo bytu z vlastných prostriedkov). Na základe tohto vstupu sa vygeneruje na mieru urobený kvíz, ktorý obsahuje veľmi bežné, no zároveň zákerné a nečakané situácie z reálneho života. V aktuálnom prototypu sa vygeneruje 20 ukázkových otázok.

Otázky sa nezameriavajú na teoretické pojmy, ale na:

- dôsledky rozhodnutia v krátkodobom a dlhodobom horizonte,
- reakcie na nečakané udalosti (výpadok príjmu, dodatočné náklady),

- schopnosť obmedziť iné oblasti života v prípade potreby,
- pochopenie zodpovednosti a kompromisov, ktoré rozhodnutie prináša.

Adaptívna **obťažnosť**

Po absolvovaní základnej časti kvízu, počas ktorej aplikácia aktívne vyhodnocuje odpovede používateľa a identifikuje jeho slabé stránky, sa následne automaticky pridá ďalších 5 adaptívnych otázok, ktoré sú cielene zamerané na oblasti, v ktorých mal používateľ najväčšie problémy.

Adaptívna obťažnosť zabezpečuje, že:

- slabiny nie je možné obísť,
- test sa prispôbuje konkrétnemu používateľovi,
- výsledok má reálnu výpovednú hodnotu o pripravenosti jednotlivca.

Cieľom testovania nie je dosiahnuť vysoké skóre náhodou, ale preukázať stabilné pochopenie dôsledkov finančného rozhodnutia, resp. finančnej gramotnosti ako takej.

Pravidlo **90%**

Úspešnosť 90% a viac predstavuje osobné oprávnenie uskutočniť opisovaný finančný výdavok. Ak používateľ túto hranicu nedosiahne, aktivuje sa povinná ochranná lehota, počas ktorej nie je možné test okamžite opakovať a rozhodnutie sa vedome odkladá. V aktuálnej verzii prototypu je táto funkcia nedostupná, aby sa prototyp mohol efektívne vyvíjať a testovať.

Ochranná lehota má dôležitý psychologický význam. Eliminuje impulzívne správanie, zabraňuje opakovaniu testu „na silu“ a vytvára časový odstup, v ktorom môže jednotlivec svoje rozhodnutie znovu premyslieť, prípadne zdokonaľiť svoje vedomosti o možných dôsledkoch.

Rozhodnutie, ktoré neprežije časový odstup, nie je rozhodnutím, ale impulzom.

Spätná väzba

Po ukončení kvízu má používateľ možnosť sledovať svoj progres prostredníctvom prehľadných grafov a štatistík.

Tie zobrazujú:

- silné a slabé stránky finančného rozhodovania,
- porovnanie výsledkov v čase,
- vývoj schopnosti reagovať na rizikové situácie.

Tento prvok podporuje dlhodobé osvojovanie finančného návyku a umožňuje jednotlivcovi vnímať finančné rozhodovanie ako proces učenia, nie ako jednorazové hodnotenie.

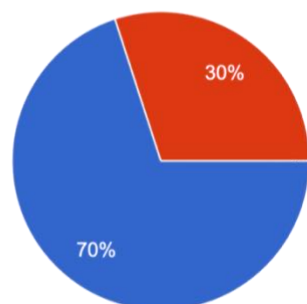

Dátová podpora

S cieľom posúdiť a overiť užitočnosť tohto návyku bol vytvorený krátky online dotazník zameraný na spätnú väzbu prototypu aplikáciu po praktickej, funkčnej a vizuálnej stránke. Dotazník vyplnilo úzke spektrum vybraných respondentov vo veku 15 – 70 rokov. Teda medzi respondentmi sa nachádzajú mladí ľudia, ktorí pred veľkými finančnými rozhodnutiami budú stáť ale aj ľudia stredného a neskoršieho veku, ktorí takéto rozhodnutia už urobili.

Ako hodnotíte celkovú užitočnosť aplikácie?

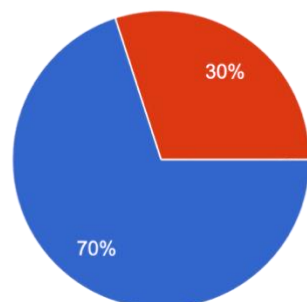
20 odpovedí

- Veľmi užitočná
- Skôr užitočná
- Skôr neužitočná
- Vôbec neužitočná

Ako hodnotíte vizuálny dojem aplikácie?

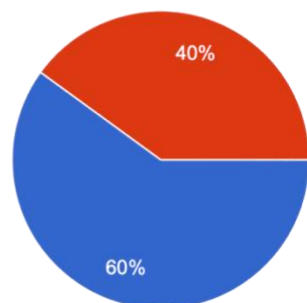
20 odpovedí

- Veľmi atraktívny
- Skôr atraktívny
- Skôr neatraktívny
- Vôbec neatraktívny

Boli otázky zrozumiteľné a jasne formulované?

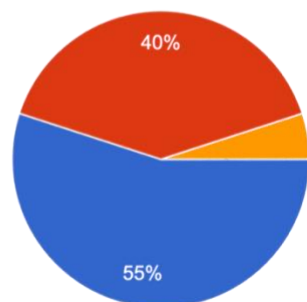
20 odpovedí

- Úplne zrozumiteľné
- Väčšinou zrozumiteľné
- Skôr nezrozumiteľné
- Vôbec nezrozumiteľné

Pôsobil test prispôsobene Vášmu konkrétnemu problému?

20 odpovedí

- Áno, výrazne
- Skôr áno
- Skôr nie
- Vôbec nie

Dotazník je dostupný online na adrese:

<https://forms.gle/VpPXorQLvLZoSwUM8>

Prínos do života

FINTEST vedie k spomaleniu impulzívnych rozhodnutí a k lepšiemu uvedomeniu si dôsledkov veľkých výdavkov. Dlhodobo posilňuje finančnú sebadisciplínu, zodpovednosť a schopnosť plánovať.

Tento návyk môže mať pozitívny vplyv aj na širšie okolie jednotlivca. Zodpovednejšie finančné rozhodovanie prispieva k nižšiemu stresu, stabilnejším rodinným vzťahom a vyššej miere osobnej slobody. FINTEST tak neovplyvňuje len peniaze, ale aj kvalitu života ako celku.

